

Nuorttanaste

«Gæts dam Ibmel labba,
gutte mailme suddo guoddat»

«Son dagai rafhe su ruosa
varai bokte.»

No. 18.

11. jakkegærddede.

«Nuorttanaste» maksu ovta krävna jakke-
dagast, blaðde dinggujvuvu juokke poasta-
rappe bokte.

30. September 1909.

«Nuorttanaste» olgusbovta guovte gærde
manost — dam 15ad ja dam 30ad dæssa
juokke manost.

Moft Ibmel bigja hettetu- said helvetgæino ala.

(Lasse oudeb nummari.)

(Loappa.)

Muttom cæra hettetus, maid
Ibmel bigja suddo ja duššadume
gæino ala læ

— Bassevnoigna ja su barggo.

Man dat dadde læ iuašlaš. sikke
don ja mon ledne dam guoratal-
lam. Atte buok havskodaga siste
dam mailmest mattek mærkalaš
dovdeke min vaibmoi boattet —
maštesvuotta ja duttamættom-
vuotta daina allemin, maid mi
allep. Mi dovddap aibašæme juo-
ga booreba mannai. Min vaibmoi
barganek muitok sida, girikko ja
ædnanek birra, maidai bibal ja
Ibmel boatta jurddagi.

Muttom ækked çokkai okta
olmai ja speli koartaid bævde
baidast, son læi okta çada ibmel-
mættom olmai, gutte gulai muttom
hærvas bærraši. Go son læi çok-
kamen ja spelemen, de dovda
son Ibmela jiena su vaimostes.
Son jaki atte son dal jabua. Son
nuokki bævdest bajas koartaigum
giedast ja manai su lanjasis.
Okta biganieidda læi dobbe siste.
Vuost celki son ješjeçaines: «Mon
im rokkadala nuft gukka go niei-
da læ lanjast.» Mutto son læi
nuft doppitallam, atte vajakatti
buok. Son luottadi çibbides aia
ja çuorvoi Ibmeli, atte son Jesus
diti addaši andagassi sudnji su
suddoid. Dat olmai çaddai man-
nel okta famolaš bargge evangeli-
um balvvalusast sikke Iriandast
ja Skotlandast.

Alma dovge lokke læk dov-
dam jiena du vaimod siste, jiena
mi læ çækkam dudnji, atte dat
pu ællem læ bæjos ællem, ja atte
buoremus dudnji lifçi, atte jorg-
galusa dagašik ja algašik ællema
nubbastuttet çuddalgo manned
šadda. Gost bottek daggar jurd-
dagak? Dat læ Ibmel, gutte Bas-
sevnoigna sadde hettet du gadotusa
ja duššadume gæino alde. Don
berrik dam jiena guddalet, jorg-
galusa dakkot ja Kristusa vuo-
staivalddet.

Mon namatam vel ovta, maid
Ibmel bigja hettetussan gadotusa
gæino alde, ja dat læ

Kristalaš særvvegolde barggo.

Kristalaš girikko daiba særvvegol-
de ædnam alde læ okta barggo-
joavkko. Manga laganak læk ær-
moaddaldagak ja damditi læk oim-
dai manga lagana barggo. Dai
vuostas maid mon namatam læ

evangelium sardnedagat.

Bæstamek manemus goçorot su
maltajegjidi læi, nuftgo mi buo-
kak diettep: «Vilgget oibba ma-
ilbmai ja sardnedeket evangelium
buok sidvadussi.» Ja Kristusa
mattajegjek læk juokke aige muit-
tošt ædnam dam goçõma. Vuos-
tas helludakbæive çaidnep mi
Pietara roakkadet sardnedamen
dam russinavllijuvvum Jesusa, ja
5000 damanaga bæive bigjujvuv-
jogjo Kristusa særvvegoddai. æd-
nag jakkeçuodek læk dam rajest
gollam, mutto vel odnege çuogja
Kristusa ruossaevangelium bestu-
jubmen vaivan suddolažaidi, ja
duhatak ja fast duhatak læk dam
ovtagærddasaš evangeliume bokte
hettijuvvum gadotusa gæino alde.

Sin vaimok læk çuovkkanam ruo-
sasarne bokte ja ædnagak læk o-
ne alme ilo ja hærvasvuoda nav-
dašæme, mutto æi læk buokaidi
addujuvvum dak navcak ja addal-
dagak atte evangelium sardnedet
stuora çoaggalmasaid doallama
bokte. Sin ærmoaddaldagak læk
fast æralaganak. Si mattek ond-
damærka diti

sardnedet daina oktasin.

Don matak guovta gaskan sarno-
det du oappasinad, du verdinad,
du skipparinad, du sogalažained
ja gæina ikkenassi Jesusa ja su
bæstem armo birra, ja don ma-
tak daggo bokte læt buristsivdu-
dussan ja bestujubmen dam oim-
mai daihe nissoni, gæina don sar-
nodak, don matak læt hettetussan
sudnji gadotusa gæino alde. Uai
dat manga have çajeta dænem, æt-
te i læk avkke olbmuid sarnotal-
lat buoradussi; mutto mi æp gul-
ga damditi vaibbat, dasigo Hærra
læ ješ çækkam: «Don galgak
dam ibmelmættomi çækket mi
sane, dat gutte gulla son gollus
ja gutte i son diktus orroi.» Dav-
ja læ oidnum, atte sardne mi læ
gulddaluvvum ja rava mi læ sul-
dujvuvum gukka mannel æska læ
duojes dakkam. Kristalaš særv-
vegodde barggoi gulla maidai bla-
di ja girji çallem ja prenteinbarg-
go. Okta buorre giuje daihe bla-
de læ davja læmaš gaskaolmen
moridussi ja jorggalæbmai.

Vel okta ucca bladašge, mi
læ gitti naketuvvum, læ davja
buore dugjom. Muttom skovva-
goarroi addujuvvui okti okta trak-
tata (ncca bladaš), son geæasti
dam ala, mutto go oim, atte dat
sarnoi suddo ja armo birra, de i

viššam lokkat, mutto coggali dam skuovvasola gaski, dam skuvvi, maid son læi diyvomen. Dat olmai, gæsa dak skuovak gulle, lovti daid solaid ja muttom bæive fuobmai son bapirbitta sola bacatusa vuolde. Son valdi ja logai dam, ja dat šaddai sudnji gaskaobmen jorggalussi. Dam ueca bladača ani Hærra dam olbmai hettetussan gadotusa gæino alde.

Ovta vela namatam loapadassi, maid kristalaš sœrvvegodde matta adnet su bargostes suddolažži hettetusaigad bigjat duššadæme gæino alde, ja dat læ r u t t a.

Juokke kristalaš berre oaffaruššat vebaš evangelium videdæbmai. Dat vierro læ læmaš juo algo rajest, jos dat i lifci dakkujuvvum, de i lifci Kristus sardneduvvum min davveædnamin. Boares litto aige gočoi Hærra logadasa addet sudnji; læk vela min aigege kristalažak, gæk logadasa addek evangelium videdæbmai. Ja Hærra lavve daggariid valljogasat buristsivdnedet.

Barggop mi buokak navcaidæmek mielde hettetusaigad bigjat gadotusa gæino ala.

Buokaidi.

Lækgo don vaibham?

Bottet mu lusa buokak di, guđek barggabetet ja lepet losidattujuvvum, ja mon aigom addet digjidi vuoiņasusa. Matt. 11, 28.

Guoddakgo don lossa nođid?

Suppe Hærra ala buok, mi du losidatta! Son aiggo du bajas bisotet; son i aigo diktet dam vanhurskasa roappanet. Salm. 55, 22.

Lækgo don morrašest?

Allet læge morrašest mange diti, mutto diktet buok dingai siste din aiggomušaid boattet Ibmel ouddi vainotemin ja rokkus gitemin, ja Ibmel rafhe, mi bagjelmanna buok jierme, galgga varjalet din vainoid ja jurdagid Jesus Kristus siste. Fil. 4, 6—7.

Lækgo don buocce ja giksasuvvum?

Duodai, min buocalvasaid læ son valddam bagjelasas, ja min givsid læ son guoddam: mutto mi animek su givseduvvum, časkujuvvum Ibmelest ja varnotæbmen dakkujuvvum. Es. 53, 4.

Lækgo don diettemættomvuođast?

Mon aigom čajetet ja oapatet

dudnji dam gæino, man mielde don galgak vagjoleit; mon aigom addet dudnji rađe. Salm. 32, 8.

Lækgo don vaivas?

Gullet dadde, mu rakis vieljak: Igo Ibmel læk valljim sin, guđek læk vaivašak dam mailne obmudakki riggesen læt oskost ja arbolažak dam riki, maid son læ loppedam sigjidi, guđek rakistek su. Jak. 2, 5.

Lækgo don bagjelgeččujuvvum?

Bagjelgeččujuvvum læi son ja guđdujuvvum olbmui, okta olmuš dievva givsin ja burist dovdos buocalvassi, ja okta daggaraš, gæn oudast olmuš čickka muođoides, bagjelgeččujuvvum, ja mi animek su duššen.

Es. 53, 3.

Lækgo don apitaga?

Mutto si, guđek vurdek Hærra, ožžuk ođđa famo, bajedek soajaid dego goaskemak; si vagjolek ja æi vaiba, si vazzek ja æi viesä. Es. 40, 31.

Lækgo don ustebitaga?

Okta usteb læ, gutte bisso nanosebbot go viellja. Sadnel. 18, 24. Son læ cælkam: »Mon im eisege aigo luottet du ja im eisege guođdet du.« Hebr. 13, 5.

(«Krigsr.»)

Rakisvuotta.

Čuogjago mikkege sanid čabbasæbbot go dat? Lækgo don oaidnam čabbasæbbo šaddoid du dagoind, go dalle go don læk dakkam daid rakisvuodain?

Dobbe gost rakisvuotta i læk, dobbe læ sævdnjad ja galmas. Du birastatem dovddo laitas ja dokkimættom, ja du mieldeguoimok du birra orrok norddašuvvumen erit.

Gæča ovta sida, mi bajasrakaduvvu rakisvuoda siste, dobbe dovdak don alo læ likko. Damditi tele rakisvuoda siste ja don matak juksat dam stuoremus likko.

Ibmel cælkka ješ, atte son læ rakisvuotta. Ibmel læ rakisvuoda stuora appe, jos don boadak su lusa, de oažok don dam stuoremusa ællemest (rakisvuoda), ja daggo bokte oažžot dam stuoremus likko.

Čuožo bargalaga vuostai,

ja son galgga bataret du lutte erit. Soada su vuostai, go son boatta duššalaš æppadusain, vaddes gačaldagai-guim, garra ja bačča dingaiguim. Aje su erit Vuoiņa mikin ja osko galbain;

časkad buok su buolle njuolaid ja gulddal Ibmel jiena. Rakis loleke, mon rokkadalam dudnji du jabnemættom silod ja du ječad agalaš buore diti, ale divte eisege ječad fillitad dat dam bahaš vašalažast; dastgo dat duššada obba du ællem ja doalvvo du agalaš varnotesvutti ja giksai — gosa čoagganek buok bargalaga balyvalægjek, gæk læk eritjorggalam ječaidæsek dam ælle Ibmel lutte ja æi læk vuttivalddam su ravvagid.

Hærra vavnok.

(Sisasaddi O. A.)

David lavllo dam 68ad salmast allalavllag Hærrai, gutte læi addam vuoto (13. v.) ja nævvo almuga læt mielde allalavllagest. — Son ouddandoalla stuora čæppevuodain, mi Ibmel læmaš ja mi son aiggo læt su olmuides vuostai: »Ibmel, si oidne du væga, mu Ibmel, mu gonagasa væga hørvasvuodast,« nuft čuogja dat oskonanosmatte lavla, go son vuoiņas matta oaidnet, moft baken olbmuk galggek jorggalet ječæsek Ibmel guvllui.

Dakkam varas dam æmbo čielgasen su olmuideasas, gæk ditte atte ædnag soattevægain legje mœrkak stuora famo ala, ja ouddandoallam vavaš man roakkadak si læk, guđek ožžuk jeddetusa Hærrast, čuorvvo son: »Ibmel vavnok læk guovte gærde loge duhat — duhat ja fastain duhat, nuftgo Sinaiest bassevuodast.« Salm. 68, 18. Dat datto cælkket, atte nuftgo Hærra læi Sinaiest go laka addujuvvui, de læ son su almuges gaskast birastattinjuvvum almalaš vægast. Atte Ibmel vavnoid lokko læ duhatak, dam bođi dovddat Israel dallego ruksis mæra rasta manai, go dat rappasi, ja Farao famolaš vækka gavnai su havdes dam čiegnales mærast.

Josya su stuora vægaines oažoi oaidnet, moft Hærra sadde su vavnoides olgus ja soatta su almuges oudast, go dat vagjola gulolašvuoda balgga mielde — go dat alma mieke ankætta valdi Jeriko.

Elias.

»Israel vavnok ja su ridijægjek!« čuorvoi Elisa, go son oini Eliasa mannamen garradalke siste. Aigo læm dak vavnok, mak vugje ouddan, go Elias — mannelgo Baal papai rokka-dusak legje javotuvvam Karmel vare alde alma vastadusa oažokætta, ja Is.

rael Ibmel læi vastedam Elias rokka-
dusa dolain — valddujuvvui bajas,
nuft atte Israel duhatak čurvyvo dego
ovtain njalmin (1 Gon. 18, 39): »Hær-
ra, son læ Ibmel! Hørra, son læ Ib-
mell! Dast dagai Ibmel njiddo dola
su balvvaleggines (Salm. 104). Vida-
sebbot čuožžo sëmme salmast, atte
son »dakka balvaid su vavdnones,«
mi dpatuvai, go Elias dam gukkes
goiko mañnel su rokkadusas mielde
bæsai gullat šuva arvest, ja dat famo-
laš arvve mi bođi (1 Gon. 18, 41) læi
okta duodaštus Akabi ja obba almugi
dam ala atte jos si datto gæččaleit Ib-
mela, de datoi son rabastet alme væ-
gaid ja duhat vavno alde duhat lok-
kai buktet sigjidi buristsivduadusa. —
»Mu siello maino Hærral!« čelkka
salbmadakke (salbma 104) ja laseta:
»Hærra mu Ibmel, don læk hui stuo-
res, don læk bagjelasad coggam gona-
gasvuoda ja hærvassvuoda. Son bag-
jelasas garvvoda čuovggasa dego bik-
tasa. Son olguslebbe alme nuftgo
goaččē.«

O agalaš likko, atte dat buok-
vægalaš ja vaibmolades Ibmel læ min
aččē — mi guđek læk luoppam min
teppeoskomek ja damditi bæssam erit-
soattamest okto, mutto oazžop väke
sust, gutte læ loppedam soattat min
oudast daid duhat vavnoiguim, gutte
juokke bæive datoši dævdet su lop-
padusaides min ala: »Ale bala, dast-
go mon læm da mielde!«

Topelius.

Juo, min Ibmel boatta manga lakai
dovdastam varas su datos, vai mi
boattep dovddat su rakisuoda. —
Dat læi okta ucca lavlaloddaš, mi læi
gaskaoabmen dasa, atte diktijægje Za-
karias Topelius rabasti su vaimos Ib-
mel raffai. Dat læi ovta ucca šlaja
nieidaš väke bokte, atte dat rigges
Naaman šaddai dærvasmattujuvvut su
spittalvuodast ja dæivvat su Ibmeles.
(2 Gon. 5).

Filippešt læi Paulus ja Silas lav-
la, maid Ibmel ani gaskaoabmen buk-
tem varas evangelium fanggavakti ja
su vissoi.

Muttom oasse Hærra vavnoin.

Dat læi okta aččē, gutte vællai
jabmemsægast raffhetes oamedovdoin.
Go son fuobmagodi, atte su mañemuš
dibmo lakkani, sarnoi son su akaines,
moft son galgai rassat daina viesoin,
maid soai æigadušaiga. Su ucca niei-
daš čuožoi ja gulddali, ja morrašin

celki son: »Aččē, lægo dust mikkege
viesoid dobbe gosa don dal aigok
sirddet?« Dat časki vuolas su vaib-
moi, ja son dovđai man gæfhe son
dadde læi dasa, ja dat šaddai gaska-
oabmen su bestujubmai, ja dastmañ-
nel manai mašolažat dam oednami,
gost mati assat raffhe siste. Okta
aidno sardne stuora dujin — okta
Ibmel vavnoin!

Juo, nuft læ min Ibmelin — son
læ alelassi occam dam lappum savca.
Su rakisuotta gassa olgus, čuorvyvo
ja goččē juokke luodda guorast.

Ovta aige gæččest gullim mon
muittaluvvumen ovta ačē birra, gutte
læi friajurdašægje (ibmelbiettalægje),
mutto gutte læi naittalam muttom
kristalaš nissonin, gutte čiegosvuodast
gæččēli bajasgæsset sodno aidno bar-
ne kristalašvutti. Son oapati sudnji
kristalaš lavlagid, maid aččē læi biet-
talam gulddalēmest. Mutto ovta bæi-
ve čokkai su ucca gandas su čibbi
alde. Gandda algi lavllot, ja gutte
matta — erinoamačēt vel aččē —
gielddet ganda lavllēmest?

»Su salla, dat læ nuft stuoressa
vides, dat olla sikke dudnji ja muñji!«
lavloi dat uccakaš, čokkadedin rabas
salain æmbo dovđosen dakkam varas
oavveta. Aččē šaddai duodalažat dæi-
vatallat, luotteli su gandas hoapos
vuolas ja doamai ganjat čalmiguim
nubbe ladnji. Alma dieđekattit læi
gandda gaskaoabmen ačē jorggalassi
— okta Hørra saddagin.

Ibmel lekus mañnujuvvum, dam-
ditigo son goččēi juo bæivaš bagjane-
me rajest ja gidda dain luottademe
ragjai, ja dam oudast go son i luoite
sin, guđek čurvyvok su! »Juo, gidda
din vuorasvutti læm mon dat sæimna,
ja gidda čurggis vuovtai ragjai aigom
mon guoddet din; mon læm dakkam
dam ja ain aigom doallat din bajas,
ja mon aigom guoddet din ja diktet
din eritbessat.«

Nuft læ su sadne, gæn vavnok
læk guovte garde loge duhat.

Hallelujat!

Mailme loappa mañeduvvum 24 dimoi

Amerikast læi okta særvve, mi
læi čoagganam ovta ucca gavyugažži
mailme loapa vuorddet. Si rokkadal-
le ija ja bæive gæččos vakko ja vurd-
de, atte duobmobæive galgai boattet
bærjadaga dimo 10 aige oudal gas-
kabæive. Aido vebaš oudal go dib-

mo šaddai 10, de bođi okta hirbmos
bajandakke, mutto ovta čalbmeravk-
kalēme mañnel šaddai fast aibmo ja-
lakas. De čuožželi bajas særvve oav-
vamuš ja čuorvoi, atte duobmobæive
ferte læt mañeduvvum ovta janduri.
Maidai æra baikin mada staitain Ame-
rikast muittaluvvui, atte einostusak
duobmobæive birra legje ovtaradala-
žak. Erinoamačēt negergi gaskast læi
stuora ballo. Si raffhetuše ja heitte
barggamest manga sajest.

Dærvass siello

dærvass rubmaši.

Hr. Johs. T. Hanssen, Bergen, Mon
aigom duodaštet Dudnji mu buocalvasa bok-
te mañnelgo læm dovddam Din apparataid
gukkes aige, atte must læk čajatusak dam
ala maid Don læk dakkam mu sidaguome,
Martha Bjøntegaard vuostai; son gutte læi
occam doaktarid sikke gavyugin ja ædnam-
baikin lakka 20 jage duššas, mutto dærvass-
muvai Du boakkana bokte, go son læi lakka
jabmema. Dam ala læm mon visses. Dalla-
naga go son bijai dam bagjeli, celki son ješ,
atte son šaddai adab, ja dal læ son nuft gas-
sag ja buoidde, atte olmuš ferte jakket son
læ dal æra olmuš. Mon jerrim, læigo son
addam Dudnji su fallujumes, ja de vastedi i
vuost læm, de goččom mon su ainas dakkat
dam. Lifčik nuft buorre saddisik mudnji ovta
apparata mu davda diti, maid doaktarak goč-
čodek kronisk rheumatisme, læsbme ladda-
sin ja garasvuota suornain. Gudn.

Gunhild Hangaard.

adr. skuvlaovvamuš Andraa, Drøbak.

Bræva K. M. Skaanevikast Bergen lak-
kasin. Du apparata læm mon ožžom ja dov-
dam buoredeme dast, nuftgo dat maidai læ
dat buoremus ja halbemus dalkas, maid mon
læm mattam dovddat.

Jos buok dalkkasak læk avketæmek,
de ale suorggan, mutto gæččal ovta mu ap-
paratain, mak læk dak buoremusak. Manga
jagaš gæččalēbme læ addam mudnji duodaš-
tusa duottavutti. Bræva 85 evre frimorkai-
guim ja čielgga muittalus davda birra.

Peastaadr. Johs. T. Hanssen, Bergen

Buorre fuođarjakke Sameadnamest.

Dast gieskad telegraferi Altast
Sameadnam amtagronom (šivitibagjeli-
gæččē) muttom Troandema bladdai
čuovvovažat. Lagjo læ dal gærggan
ja ænaš oasse avjin boattam vissoi,
halma-suoidnest gal læ ain ænaš oasse
olggon. Vaiko mañemuš lagjijuvvum
suinin læ uccanaš alggon daid mañe-
muš arvi gæččeld, de daddeke čajeta
buorre fuođarjage Altast ja obba Sa-
meadnamest. Potetosak maidai læk
burist šaddam, ja daiddek ollo garttat.

Hajos aigek Narvikast.

Muittaluvvu, atte Narvikast læk dal hojos aigek. Malmabolaga læ cælkam erit 70 bargge guovte vakkoi. Oktibuok læk 100 bargge eritcelkkujuvvum dam stuora naggo diti Ruotarikast. Kaja ja hamanbarggo læ vuolasbigjum, man gæœeld 50 olmu læk saddam bargotaga. Ruttavadnevuotta læ maidai sivvan dasa.

Kristianiast

læ viessovadnevuotta stuora mærest, ja æmbo ain sadda viessohætte.

Olmai bagjel ruovda.

Okta olmai dampa »Vesteraalen« mandskapast, okta 22-jakkasaš matros, gæœai merri bagjel damparuovda, go dampa læi jottemen, gaskal Aas ja Væro Vesteraalast. Vanas bigjujuvui olgus ja olbmuk ocece su 3 dimo, mutto æi gavdnam su. Dat olmai læi erit Nandalast.

Konfirmasõnbeivve.

Kristianiast legje gieskad ovta sodnabæive konfirmantak 7 gavpuga girkoim arvo mielde 2000 ganda ja nieida. Dalle æi saddijuvvum uceeb go 16000 likkosavaldak telegrama.

Stuoresvuoda gavpug.

Dam maŋemuš olmušlogo mielde læk Londonest dal 7,537,196 — cieœa miljon viitta œuode golbma loge ja cieœa duhat, ovta œuode ovce loge ja gutta asse. Daina læk 4330 gieldda ammetolmuak, 18000 politibalvvalogjek. 43,898 læk penšonistak ja 148,644, guttek vuostaivalddek vaivašvuoda darbašæme. 664,294 olbmast læ politikalaš stemmim-vuoiggadvuotta. Gavpugest læ 2151 eng. mila gatak. Ovta aidno bæivest legje dibina deebmanost London dollavavno stæsonaim 8071 dollavavno duœœe lagamuš baikin. Dobbe saddijuvvujegje dibina arvo mielde 923-miljon brœvak ja arvo mielde 25 miljon telegramak. Londona haman oappaladdujuvvu 22531 skipast, ja sisabuktujubme dakka bagjel 4 milliad kruvna.

œuovvovæ bitta muittaluvvu

dam bæggalmas dr. Cook dalo birra: Muttom usteb dam dalost, gutte muttomim oappaladdai Cook æned, gavnai ovta gova (portret) dam eritsidast daloisedest bigjujuvum daggar sagjai, mi læi ovta metarbæle erit guolbest.

Go dam dalo usteb jærai imaštalla min dalo olbmuin dam birra, oæœoi son dam vastadusa, atte govva læi nuft vuollen damditi go sin guokta ucca manaœa juokke bæive lavviba luoitadet œibbi ala gova ouddi ja rok-kadalaiga Ibmedi, atte son divtaši sin aœe boattet likkolaœat sidi dam varalaš matkest.

Kolera birra

Ruoœaœdnamest i læk oidnum œat dal maŋemuš bladim. Daidda læt dal kolera javkkagoattam, go aigge algga œoaskot. Muittaluvvui dast duvle Sameœdnamest, atte olbmuk æi galga ballat kolera boattemest deike Norgi daihe Sameœdnami, dauditi go aigge algga œoaskot, de javkka kolera.

Buollem Bergenest.

Dast gieskad ovta sodnabæive iœœed dimo 7 aige buollai okta viesso Bergenest. Nubbe etaœest asaï okta nisson su 8 manaines ja goalmad etaœest asaï okta 50-jakkasaš nisson su barnines ja dam loppadaddim. Si sadde maŋemuš œalbmeravkkalæmest boktjuvvut bajas ja ferttigegje njuikkot olgus glasai œaða, go trappa buli. Guovtes manaim norddadaiga jœœasga labmalassi ja ferttiga dolvvujuvvut buœœevissoi. Dat 50-jakkasaš nisson lappasavai suovast olgusboadededin.

Olmušœdnagvuoda jamolašvuoda**birra œdnam alde.**

Man ollo olbmuk jabmek bæivalaœat? œdnam alde assek arvo mielde 1500 miljon olmu. Rekinastujuvvu atte 30 jage læ olmušsokkagodde æellemakke. Nabbo dalle jabmek 30 jagest 1500 miljon olmu, juokke bæive 137,000, juokke dimo 5700, juokke minut 95 ja 2 sekundast jabmek 3 olmu.

Gæn rakisuotta bista gukkemusat?

œuovvovæ bitta muittaluvvu ovta olbma birra, gutte muttomim œali hui œabba bræva su œdnasis:

»Rakkasæmus œdnæam!

Dat læ vuostas have, go mon im læk du gieldda njavkastam du riegadambæive. Mudnji læ dat sæmma muittobæive dal, go dallego mon lavvijim mu manalaš likkosavaldaga dudnji addet.

Mon ferttim dam bæive bivddet du addet andagassi atte mon im læk maidege værsaid œallam dudnji.

Mon mannim senggi. Niegok birastatte mu, ja mu vuoigna savkkali: »Du ædne riegadambæive læ lakkali. Ja mon niegadim, atte mon oidnim elles mailme vaimoid jœœam oudast. Vuolasdeddum ja gatavaš sielok saddatalle duokko deike. De gullui okta suobman nuorttan, dimes dego dibno, ja juokke vaimost œuojai dat gaœaldak:

»Gæn rakisuotta bista gukkemusat?«

Vuoi, moft buok sielok doarges-tegje dam gaœaldaga bokte! De, vaste-di juokkehaš sist: »Mu!« Fastain gullui suobman: »Gæn rakisuotta bista gukkemusat?« Ja rakisuoda vaimok botte oudan ja celkke: »Ovta usteba rakisuotta bista gukkemusat; dastgo dat i læk bagjelimanne ja ige baggijuvvum.«

Mutto de boði okta sarjaduvvum siello oarjen ja dam vuollegaš suobman œuojai dego gajanas: »O, mon dorvotuvvim mu rakisuodaœastam mu buoremus ustebil.« Ja buok sielok doargestegje dam sarjaduvvum sielo diti ja macce ruoktot.

Ja suobman œuojai nuorttan fast: »Gæn rakisuotta bista gukkemusat?« Ja sielok botte fast oudan ja celkke: »Rakkasa rakisuotta bista gukkemusat; dastgo dat læ ænemusat buolle.

Mutto go dak nuorra vaimok algge fast dovdad muttoid dam œabba mailmest ja dam vuostas rakisuoda œuvvgis giœast, soœai okta œuovvokkani vaibmo oudan ja œuki moraslaœat: »I vela dat rakisuottage biste; dastgo son gutte mu rakisti buvti mudnji, æive gadnjaliid ja bakœasa ja guði mu moras sisa ja mu nuora vaibmo golnai.«

Ja fast ovta gærde lædgoi nuorttan, mutto dalle læi moras suobmanest, go dat stuora gaœaldak gullui: »Igo læk mikkege rakisuodaïd mi matta bistet?«

Ja gæœa, okta vaibmo, mi læi læmas lappum ja fast læi bestujuvvum, sarnoi ja celki: »Ovta ædne rakisuotta bista gukkemusat; dastgo son rakista œelkkemættom saggal.«

Ja i oktage siello boattam oudan ja celki: »Mon im saddam nuft rakistuvvut.«

Buok vaimok algge rakislaš vættemin ja buokak œuryvo:

Juo, ovta ædne rakisuotta bista gukkemusat! ja dat læ duotta.

»Nuorttanaste« œalle, prenttejogge ja olgusædde læ G. F. Lund Sigerfjœrd, Vesteraalen.